

עבירות מע"מ

עבירות מע"מ נחלקות לשתיים: האחת, עבירה טכנית של התנהלות אסורה אשר אין בה דרישה לכוונה פלילית להעלמת מע"מ ודינה הוא עד שנת מאסר, והשנייה עבירה מהותית של העלמה מודעת ומכוונת של מע"מ ודינה הוא עד 5 שנות מאסר. עבירות מע"מ מבוצעות לרוב שלא על-ידי עבריינים מקצועיים או אזרחים בעלי עבר פלילי, אלא על-ידי אזרחים נורמטיביים ביסודם, שזו להם ההסתבכות הראשונה עם החוק ואשר אין הם העלו בדעתם לשלוח יד לכיס חבריהם. אם כן, איך יכול להיות שכל כך הרבה אנשים נאשמים בביצועה ואיך אפשר להישמר מפניה? עו"ד אסף דוק מסביר.

עבירות מע"מ (מס ערך מוסף)

מהו מע"מ?

מס ערך מוסף (מע"מ) הוא מס עקיף המוטל על הצרכן הפרטי דרך מחזור הפעילות העסקית, ללא קשר לרווח או להפסד של העסק. המס למעשה מוטל על הערך המוסף בכל שלב בשרשרת של הייצור והשיווק, החל מהיצרן, דרך הסיטונאי וכלה בקמעונאי. המע"מ עומד כיום על שיעור של 18% אשר מתווסף לעלות השירותים והמוצרים בזמן הרכישה והצרכן הוא זה אשר נושא במימונו.

מהן עבירות מע"מ?

החוק מבדיל בין עבירות מע"מ שאינן ברף החומרה הגבוה ("עבירות טכניות") המבוצעות לרוב ללא כל כוונה פלילית ואשר העונש המוטל בגינן עומד על שנת מאסר אחד בלבד, לבין עבירות מע"מ חמורות ("עבירות מהותיות") המבוצעות לצורך התחמקות או השתמטות מתשלום מס ועונש בגינן יכול להגיע ל-5 שנות מאסר.

בהתאם לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975, עבירות המע"מ נחלקות לשני סוגים עיקריים: עבירות מע"מ טכניות ועבירות מע"מ מהותיות, והכל כדלקמן:

עבירת ההתנהלות האסורה במע"מ - עבירה טכנית במהותה

סעיף 117. (א) קובע כי מי שהפר כמפורט להלן הוראה מהוראות חוק זה או התקנות על פיו, דינו - מאסר שנה:

- (1) סירב או נמנע למסור ידיעה, מסמך, פנקס או דוגמה שהוא חייב למסרם, לאחר שנדרש לעשות כן;
- (2) סירב או נמנע להתייבב לחקירה לאחר שנדרש לעשות כן;
- (3) מסר ידיעה לא נכונה או לא מדויקת בלא הסבר סביר או שמסר דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור;
- (4) לא עשה את המוטל עליו לענין רישומו;
- (5) הוציא חשבונית מס בלי שהיה זכאי לעשות כן או לאחר שנאסר עליו לעשות כן;
- (6) לא הגיש במועד דו"ח שיש להגישו לפי חוק זה או תקנות לפיו, לרבות דו"ח שהוא חייב להגישו על-פי דרישת המנהל;
- (6א) לא פירט בדוח התקופתי פעולה שנקבעה לפי הוראות סעיף 67(ה) כתכנון מס החייב בדיווח, בניגוד

להוראות לפי אותו סעיף;

(7) לא ניהל פנקסי חשבונות או רשומות אחרות שהיה עליו לנהל, או נקבע בקביעה סופית על פי סעיפים 74, 95 או 113 שניהלם בסטיה מהותית מן ההוראות. לענין זה, "קביעה סופית" - קביעה על פי הסעיפים האמורים שלא הוגש עליה ערעור או ערר או שהערעור או הערר שהוגשו - נדחו;

(8) החזיק בסימני זיהוי שקיבל שלא מהמנהל או השתמש בהם לאחר שנאסר עליו להשתמש בהם;

(9) בהיותו עוסק מסר שלא כדין לאדם אחר טובין שיבואם או מכירתם פטורים בתנאי שימשו אותו בלבד;

(10) הוביל טובין בניגוד להוראות סעיף 129;

(11) החזיק בטובין שהוא עוסק במכירתם ושרכישתם לא נרשמה בפנקסי החשבונות כפי שנקבע;

(12) מי שרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, בשובר קבלה, בחשבונית, בספר פדיון יומי או בתעוד אחר על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרשמו על פי אותן הוראות;

(13) לא הוציא חשבונית מס למרות שהיה חייב להוציאה;

(14) הוציא חשבונית מס ולא שילם במועד את המס הכלול בה;

(15) לא דרש חשבונית מס שהיה חייב לדרשה;

(16) הפריע לאדם לבצע את המוטל עליו מכוח חוק זה או מנע זאת ממנו.

(1א) לא נרשמה רכישה או לא נרשם תקבול כאמור בסעיף קטן (א)(11) או (12) בידי עובדו של העוסק או בידי שלוחו של העוסק שאיננו עובדו, יאשם בעבירה העובד או השלוח ויאשם בה גם העוסק אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושהוא נקט כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.

עבירת העלמת מע"מ - עבירה מהותית במהותה

סעיף 117(ב) קובע כי אם עשה אדם מעשה מן המפורטים להלן במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, דינו - מאסר 5 שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין):

(1) מסר ידיעה כוזבת או מסר דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור;

(2) המשיך לנהל עסקאות לאחר שנאסר עליו לעשות כן או לפני שמילא את התנאים להמשך עיסוקו;

(3) הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור;

(4) הוציא תעודת זיכוי או מסמך הנחזה כתעודת זיכוי, מבלי שהיה רשאי לעשות כן;

(5) ניכה מס תשומות בלי שיש לו לגביו מסמך כאמור בסעיף 38;

(6) הכין, נוהל או הרשה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות;

(7) זייף, הסתיר, השמיד או שינה פנקס או מסמך אחר שנדרש לנהלו או למסרו, או שהרשה או שלא מנע מאחר לעשות כאמור;

(8) השתמש בכל מרמה או תחבולה או שהרשה לאחר להשתמש בהן או עשה מעשה אחר.

(1ב) מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, דינו - מאסר 5 שנים.

(2) נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (ב) או (1) בנסיבות מחמירות, דינו של העושה - מאסר 7 שנים או קנס פי 5 מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; בסעיף זה, "נסיבות מחמירות" - אחת מאלה:

(1) העברין הורשע בעבירה לפי סעיפים קטנים (ב) או (1), וטרם חלפו שלוש שנים מיום הרשעתו בדין;

(2) נגד העברין הוגשו למעלה מ-6 אישומים בשל עבירות לפי סעיפים קטנים (ב) או (1) בתקופה של שלוש שנים;

(3) העברין, במעשיו, הביא להתחמקות או להשתמטות מתשלום מס, בסכום העולה על כפל הסכום הקבוע כקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(ג) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף-קטן (ב) תוך שלוש שנים לאחר שנידון על עבירה כאמור, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש אחר, לאסור עליו להמשיך בעיסוקו תקופה שיקבע.

אחריות למעשי עובד

סעיף 120 קובע כי באם נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו במהלך עסקו או פעילותו של חייב מס בידי פקיד, פועל או שלוח, יואשם גם החייב במס, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק.

כופר כסף

סעיף 121. (א) מסמיך את רשויות המס במקרים מסוימים להמיר את עבירות המיסים בתשלום כופר כסף. העבירות שבהן ניתן יהיה לפנות להליך של בקשת כופר כסף הוא **בעבירות מס מהותיות** (קרי העלמת מע"מ כמפורט בסעיף 117(ב)) שיש בהן יסוד של כוונה או מודעות או זדון להתחמקות מתשלום מס, בשונה **מעבירות טכניות** (קרי התנהלות אסורה כמפורט בס"ק 117(א)) שבהן רשויות המס יגישו דרישה לתשלום קנס מנהלי. השיקולים המנחים את ועדת הכופר הם מגוונים, לרבות: חומרת העבירה, מידת אשמתו ומעורבותו של העברין, מצבו האישי, האם הפיק רווח מביצוע העבירה, עברו הפלילי, חלוף הזמן ועוד.

חקירה במע"מ

חקירות מע"מ נערכות במשרדי רשות המיסים בעקבות מידע מודיעיני קודם או בדיקה מדגמית שגרית. בחקירת מס עליך לדעת כיצד להתנהל על מנת ולמנוע מצב בו תסבך עצמך באישומים מיותרים. לשם כך, טוב יהיה באם תיוועץ עם עו"ד פלילי המתמחה **בעבירות כלכליות** לפני החקירה, על מנת ולוודא כי כלל זכויותיך יישמרו.

עו"ד אסף דוק מסביר **במאמר הבא** מהי חקירה במע"מ, כיצד יש להיערך לקראתה וכיצד יש להתנהל במהלך החקירה ואחריה.

כיצד להתמודד עם חקירה במע"מ?

בדומה לעבירות מס הכנסה, גם עבירות מע"מ מחולקות לעבירות טכניות - כגון אי מסירת מסמכים, אי רישום תקבולים, אי הגשת דוחות במועד הרלוונטי, הוצאת חשבוניות ללא תשלום של המס במועד ועוד, וכן לעבירות מהותיות כגון מסירה של מסמכים כוזבים, הסתרה וזיוף, תחבולות שונות בכדי להתחמק מתשלום המסים, חשבוניות מס פיקטיביות ועוד. יש לדעת כי בגין עבירות מע"מ בנסיבות מחמירות המחוקק קבע ענישה מקסימלית של עד **7 שנות מאסר**.

במידה ונעצרת בחשד לעבירות מע"מ מומלץ להיעזר בשירות משפטי מקצועי וכן יש לזכור כי ניתן לפעול להגשת בקשה לעיכוב ההליכים תוך עשרים וארבע שעות. כמו כן, ניתן לנהל בהמשך הליך אשר קבוע בחוק עבירות מנהליות בכדי לבטל את כתב האישום לצד הסרת המחדלים והמרתה של העבירה בקנס מנהלי, דבר שיחסוך מבית המשפט עומסים מיותרים וימנע מאדם נורמטיבי העמדה לדיון. בדרך זו, האדם יימנע מהרשעה פלילית ומהכתמת שמו אך יחד עם זאת, ירצה את עונשו וישלם את חובו.

במידה ומדובר בעבירות מע"מ חמורות יותר, בתי המשפט נוטים להטיל מאסר בפועל, אך באמצעות הליך מיוחד ניתן להמיר את הסנקציות הפליליות בתשלום של כופר כספי. בדרך זו, אדם שעבר לכאורה עבירות כמו אי רישום תקבולים, הגיש דוחות כוזבים או הוציא חשבוניות פיקטיביות, עשוי להימנע ממאסר ממושך. ניתן לראות במטרתו של ההליך, כהעשרה של הקופה הציבורית וכחזרה לאיזון של המערכת דרך הכופר.

כיצד לנהוג במקרה של פסילת שומות וספרים?

אי רשימת תקבול עשוי לגרור פסילה של ספרי החשבונות במידה והנסיבות מצביעות על ניהול שגוי של רישום התקבולים או על העלמת מס. פקיד השומה עלול לנקוט בסנקציה מחמירה בגין אי אישום התקבול ולפסול את ספריו של העוסק. בשל הפסילה, העסק או החברה עומדים בפני הוצאת שומות מעודכנות בהתאם למיטב השפיטה של רשויות המס וכן תחת קנס על אי ניהול כדין של הספרים, שיכול להגיע לכדי אחוז מגובה המחזור. יש לזכור כי האחריות לניהול ספרי החשבון היא לא של יועץ המס או רואה החשבון אלא של בעל העסק בלבד.

כנגד סנקציית של פסילת ספרים ניתן לטעון כי כלל לא היה תקבול בהוראות ניהול הספרים וכן כי התקבול היה אך אי רישומו נבע מסיבה אחרת מספקת. יש לדעת כי טרם פסילת ספריו של העוסק, הוא נקרא לשימוע בכדי לטעון את טענותיו. מדובר בזכות ולא בחובה אך מומלץ להגיע אליו. היוועצות עם עורך דין המומחה בעבירות מע"מ טרם הזימון לשימוע עשויה למנוע את פסילת הספרים.

כיצד להתמודד עם חיפוש רשות המיסים במקום העבודה או בבית?

אנשי הרשויות עשויים להגיע לביקור פתע בביתך או במשרדך, ביום בהיר אחד ואתה עשוי להילקח לחקירה ללא כל התראה מוקדמת. כל אדם החשוד בביצוע עבירות מיסים, אף אם מדובר באיש עסקים ממולח, נמצא בעמדה פחותה אל מול החוקרים המיומנים. כדאי שתדע כי החוקרים ידעו איך להשיג יתרון משמעותי עליך, וכן ינצלו את חוסר בקיאותך בדינים ובחוקים תוך ניסיון לכרסם בזכויותיך. כיצד תוכל להתגונן?

- חשוב שתדע כי ללא צו חיפוש - לאיש אין שום סמכות לערוך בביתך או במשרדך חיפוש.
- במידה ואנשי הרשויות מחזיקים בצו חיפוש - מומלץ לקרוא אותו, שכן בו מופיעים ההסברים לחיפוש.
- יש לדעת כי חיפוש במחשבים מחייבים צו ספציפי לכך.
- לא ניתן לבצע חיפוש ללא שני עדים נוכחים במקום.
- על החוקר לערוך רשימה מפורטת של כלל החפצים והמסמכים שנתפסו. על הרשימה להיות ספציפית ויש לדרוש העתק ממנה.

טיפים חשובים שייסיעו לך להתמודד בחקירת רשות המיסים

לאחר החיפוש בביתך או במשרדך, ככל הנראה תילקח לחקירה. יש לזכור כי מטרת החוקרים היא לנצל את חוסר ניסיוןך ואת הלחץ שלך מפני הסיטואציה בכדי ליצור יתרון מעליך בהמשך ההליך. במידה ונלקחת לחקירה בגין עבירות מס זכור את הטיפים הבאים:

- חשוב לזכור כלל בסיסי ביותר - טרם תמסור גרסה לחוקרים עמוד על זכותך להיוועץ בהקדם עם עורך דין מומחה בעבירות מס. הדבר עשוי למנוע טעויות קריטיות בהמשך.
- הקפד כי דבריך יירשמו ובמידה ויש דבר כלשהו שאינך זוכר, אל תנסה להתאים או לסדר את גרסתך.
- במידה והחוקר שואל אותך שאלות על המסמכים - אל תענה עד שלא תסתכל על אותם מסמכים. הדגש בפני החוקרים כי עד שלא תראה את המסמכים אין באפשרותך לענות על השאלות. הסתכלות במסמך הרלוונטי עשויה לרענן את זיכרוןך וכך תוכל לתת תשובה מספקת וטובה יותר. במידה והמסמך לרעתך זכותך לשמור על זכות השתיקה.
- במידה ואתה חש בחולשה או בעייפות אמור זאת לחוקרים ובקש שיפסיקו את החקירה.

□ זכור כי כל דבר שתאמר החוקר מתעד ורושם. הפרקליט שראה את ההודעה הכתובה הוא זה שמחליט אם להמשיך את ההליך נגדך.

□ זכור כי אף אחד לא חבר שלך, אפילו לא חשוד אחר ש"במקרה" הנך פוגש בשירותים. שמור על פיך וזכור כי שיחות עם חשודים אחרים או עם חוקרים נוספים אינן מקריות ועליך להיזהר מכל משמר ממלכודת הסמויים.

□ בסיום החקירה קרא היטב את הודעתך ושים לב כי כל דבר חשוב אכן נרשם. במידה וחסרים פרטים הדגש זאת בפני החוקר ואל תרפה עד שהדבר לא יתקן.

זכות השימוע במע"מ

עבירות שונות הקשורות לניהול הספרים עלולות להיות בתחום האזרחי ובתחום הפלילי כאחד, תלוי בהגדרתן ובחומרת העבירה. עליכם לדעת כי גם בעבירות כנגד רשויות המסים אתם זכאים לשימוע לפני המשפט כמתחייב בחוק. עו"ד אסף דוק מסביר על הליך השימוע במס הכנסה ומע"מ ותכליתו וכן כיצד ניתן להיערך אליו בהתאם [במאמר הבא](#).

זמנת לחקירה במע"מ? הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירות מע"מ?

אתה זקוק לעורך דין המתמחה בעבירות מס שייסע לך להתנהל כראוי אל מול רשות מס ערך, בין אם זה בדיונים או בחקירה מולם ובין אם זה בכותלי בית המשפט. היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שייסע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים בהליכים פליליים בתחום עבירות המע"מ מזה תקופה ארוכה ובכך שומרים נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזמנתם לחקירה במע"מ או הוגש נגדכם כתב אישום בעבירות מע"מ לבית המשפט פנו ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאירו פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}